

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Ajankohtaista opetus- ja kulttuuriministeriöstä

Erityisen äärellä –seminaari 27.3.2025

Opetusneuvos Anne Ekroth, opetus- ja kulttuuriministeriö

Toiminnanohjauksen kokeilu

- Laki ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjauksen kokeiluksi vuosina 2024–33.
- HO tavoite parantaa ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua sekä edistää osaavan työvoiman saatavuutta. Tavoitteena on keventää järjestämislupasääntelyä ja vahvistaa yhteistyötä ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän välillä.
- Koulutuksen järjestäjä voivat hakea kokeiluun 31.1.-28.3.2025. Hakemukset pisteyttää Karvi, päätökset kokeiluun valittavista syksyllä 2025. Kokeiluun osallistuvat koulutuksen järjestäjät saavat järjestämisluvan, joka sallii nykyistä laajemmin ammatillisen koulutuksen tutkintojen järjestämisen. Ohjauksesta kumppanuuteen - malli
- Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa ammatillisen koulutuksen kokeilun etenemistä ja arvioi kokeilulain puolivälissä uudistuksen vaikutuksia ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkostoon ja järjestäjien toimintaedellytyksiin sekä opiskelupaikkojen saatavuuteen alueellisten tarpeiden ja huoltovarmuuden näkökulmasta.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli muuttuu vuoden 2026 aikana

- Rahoitusmalli on keskeinen ohjausväline. Uudistuksen avulla vahvistetaan koulutuksen järjestäjien kannustimia siihen, että opiskelijat suorittavat opintoja, valmistuvat, työllistyvät ja siirtyvät jatko-opintoihin. Vaikuttavuusrahoitus ja kannusteita ohjata opiskelijoita suorittamaan tutkintoa pienempiä osaamiskokonaisuuksia
- Rahoitusmalli osaltaan kannustaa koulutuksen järjestäjiä oman toimintansa kehittämiseen hallitusohjelman tavoitteiden suuntaisesti, siten että ne 1) vastaavat nykyistä paremmin työelämän tarpeisiin, 2) varmistavat, että koulutusta järjestetään laadukkaasti ja 3) suuntaavat aikuisten koulutusta uudella tavalla.
- Rahoitusmalli ottaa samanaikaisesti huomioon oppivelvollisten, muiden ensimmäistä toisen asteen tutkintoa suorittavien sekä koulutettujen aikuisten jatkuvan oppimisen koulutustarpeet.
 - Rahoitusperusteet ovat keskeinen keino turvata riittävän lähiopetuksen ja ohjauksen määrää erityisesti oppivelvollisuuskoulutuksessa oleville.
 - Rahoitusmalliin tulee uutena elementtinä lähtötasomittari, joka huomioi opiskelijoiden aiemman koulutustaustan (perusopetuksen arvosanat oppivelvollisilla, korkein aiemmin suoritettu tutkinto muilla).

Oppimisen tuki ammatillisessa koulutuksessa

- 1.8.2026 alkaen
- Oikeus oppimisen tukeen (kumotaan säännös oppimisvalmiuksia tukevista opinnoista)
- Oikeus erityiseen tukeen

Oppimisen tuki - erityinen tuki

- *Eduskunta edellyttää, että opetus- ja kulttuuriministeriö tekee selvityksen oppimisen tuen toteutumisesta ammatillisessa koulutuksessa kolme vuotta muutosten voimaantulon jälkeen.*

Mikä muuttuu oppimisen tuen uudistuksessa?

- Muutosten myötä laissa määritellään aiempaa tarkemmin mitä oppimisen tuella tai erityisopetuksella tarkoitetaan sekä kenelle erityisopetusta annetaan.
 - Tavoite selkeyttää oppimisen tuen kokonaisuutta
 - Suhde perusopetuksen ja lukion uudistuvaan oppimisen tukeen
- Muutos parantaa opiskelijoiden tuen tarpeisiin vastaamista tarkoituksenmukaisimmilla tuenmuodoilla eli tuen kohdentumista oikein sekä myös selkeyttämällä tuen eri muotojen menetelmiä.
- Muutoksen vaikutukset (inhimilliset, taloudelliset)
 - Opiskelijoihin
 - Koulutuksen järjestäjään
 - Opetus- ja ohjaushenkilöstöön
 - Yhteiskuntaan

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kehittämistä ja oppivelvollisuuslain tarkentamista valmisteleva työryhmä

- Työryhmä asetettu ajalle 1.1.2025 – 31.1.2026
- Pääministeri Orpon hallitusohjelman 20.6.2023 mukaan hallitus laatii selvityksen TUVA –koulutuksen toimivuudesta, valmistui keväällä 2024
- Työryhmän tehtävänä on valmistella tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) kehittämistoimet ja oppivelvollisuuslakiin tarvittavat muutokset.
- Työryhmän työtä tukevat opetus- ja kulttuuriministeriön 10.10.2023 asettamat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen seurantaryhmät, joiden toimikautta ministeriö on 17.12.2024 jatkanut 30.6.2026 asti.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin kysymykset

- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ja koulujen/oppilaitosten turvallisuus
 - Kiusaaminen, häirintä, väkivalta, rikollisuus, huumekuolemat
 - Nuoriso- ja jengirikollisuuden torjuminen ja ehkäiseminen
 - Lastensuojelunlain kehittämiseen liittyvät valmistelut
- Oppimisen tuen uudistus
- Yhteisöllinen opiskeluhuolto ja hyvinvointialueen tarjoamat opiskeluhuollon palvelut (yksilöllinen opiskeluhuolto)
- Moniammatillinen yhteistyö

**Kiitos
mielenkiinnostanne!**